

Kyrkokör Journalen

Maj 2022 • nr 3

Musik för Ukraina

Sid 6–13

Ringdahl tonsatte Sjönneby

Sid 15–17

Tidig musik är inte för gammal

Sid 18–19

Geniförklarad knöl fyller 150

Sid 20–22

Lars Lind

Körbundsdirigent för barn, kyrkomusiker i Selångers församling

Barn är briljanta

Tänka sig att Sveriges Kyrkosångsförbund hållit festivaler för barnkörerna tio gånger. Det var barn- och ungdomssektionen (BUS) som tyckte att det var dags att hålla nationella fester för barn och 2011 hölls den första i Täby. Jag var på plats för att vara behjälplig; det slutade med att jag gick in som pianist. Jag minns att jag övade hela kvällen för att få ordning på sångerna som skulle spelas.

Festen blev en succé och vi satsade vidare genom att hålla en årlig nationell barnkörfest där sångarna skulle få möta sånger med lite större svårighetsgrad än de kanske var vana vid hemma. Året efter, 2012, blev en storslagen fest i Skara domkyrka som vid den tidpunkten bar "blåstall" – kyrkan höll på att renoveras på utsidan och hade ett blått skynke över sig.

I Skara lämnade Birgitta Rosenquist-Brorson över dirigentuppdraget till mig och alltsedan dess har jag lett barnkörfesterna. Skaras domkyrkoförsamling var väl förberedd på uppgiften och barnen bjöds på god mat och härliga sånger för att på kvällen möta Ensemble Yria. RUR, Riksfest för unga röster, var etablerad och många barn har genom åren sjungit i festkören som alltid avslutats med högmässa där de fått sjunga upp de sånger de lärt sig dagen innan.

"Ofta slutade de att titta ner i noten för att istället sjunga utantill. Det gjorde dirigentuppdraget lätt eftersom de följer minsta vink från dirigenten."

Varenda barnkörfest har varit fantastiskt roligt att leda. Barn är briljanta eftersom de lär sig så otroligt snabbt. Ofta slutade de att titta ner i noten för att istället sjunga utantill. Det gjorde dirigentuppdraget lätt eftersom de följer minsta vink från dirigenten. Samtidigt ställer det krav på körledaren att vara exakt och noggrann.

En utmaning jag inte var beredd på var alla olika dialekter som man behöver sammanfoga. Vokalerna låter olika runt om i vårt land och det är en utmaning att få klangen att sitta, men ack så roligt.

I början hade vi inom BUS ambitiösa idéer om teman till varje barnkörfest. Täby hade temat advent och jul, Skara handlade om tacksamhet, Åhus behandlade utanförskap och så vidare. Det var bara en sång som fortsatte att finnas med under åren och det var "I will magnify thee" av Joseph Corfe som sjungits på inte mindre än åtta barnkörfester. Denna sång är en härlig batalj mellan två sopranstämmor och ger barnen en känsla av glädje och inblick i ett

tonspråk som kanske inte är så vanligt i en 10-åringens vardagliga musiklyssning.

Nu kommer en ny tid där kyrkosångsförbundet ska finnas tillhands för delförbunden med att skapa framtidens barnkörfester.

Tack alla barn och körledare för dessa tio år med nationell barnkörfest. Jag bugar mig ödmjukt inför det storslagna arbete ni körledare gör med att få barnen att sjunga så bra som bara barn kan. Tack också till alla värdförsamlingar: Täby, Skara (två gånger), Åhus, Kristinehamn, Umeå, Bromma, Sundsvall, Åmål och Linköping.

På gång i mitt delförbund

Västernorrlands kyrkosångsförbund genomför i vår ett projekt med Joseph Haydns oratorium Skapelsen. Körsångare från hela Västernorrland deltar under ledning av förbundets dirigent Jonas Nyström. Konserter hålls i Sundsvalls Gustav Adolfs kyrka 28 maj kl 15 och i Gudmundrå kyrka i Kramfors 29 maj kl 18.

Kyrkokör Journalen

Nr 3 • 2022 • Årg 33

Tidning om Svenska kyrkans körliv.
Utgives av Sveriges Kyrkosångsförbund, SKSf.

Ansvarig utgivare Peter Lundborg

Redaktör: Marita Sköldberg
Citronvägen 69, 741 31 Knivsta,
Tel 070-21 22 166
kj@sjungikyrkan.nu

Prenumerationer:
Förbundskamrer
Sofia Lindström
Gryningsvägen 63
743 32 Storvreta
072-727 12 12
ekonomi@sjungikyrkan.nu

Prenumerationspris:
190 kr/år (sex nummer). Rabatterat pris vid fler än 5 prenumerationer.

Annonsbokning:
Display i Umeå/Tidningar i Norr,
nu en del av VK MEDIA.
ola.tallbom@vkmedia.se, 090-711 512

**För information om annonser
och prenumerationspriser**
www.sjungikyrkan.nu

Design och produktion:
www.mwgrafiskform.se

Tryckeri: www.trydells.se

Omslag: Stora Tuna kyrka, Borlänge
Foto Marita Sköldberg

Nästa nummer av Kyrkokörjournalen
kommer den 10 maj.
ISSN 1101-9670

Här gäller det att utifrån bilderna komma på vilken dag i kyrkoåret som Kyrkokörjournalens redaktör tänker på. Ta gärna Den svenska Evangelieboken, som finns i psalmboken, till hjälp, särskilt texterna till den årgång som vi läser nu.

Skriv den kyrkoårsdag inklusive tema som du gissar på, tillsammans med din adress, och skicka till Körtjournalen, Citronvägen 69, 741 31 Knivsta eller till kj@sjungikyrkan.se. nu senast den 5 augusti.

En vinnare får boken *Vi sjunger aldrig på sista versen* av Ragnar Håkanson.

Redaktören klantade till det i förra numret, och skrev ett inaktuellt svarsdatum. Dessutom hade hon komplicerat det hela onödigt mycket genom att tänka på påsknatten, och i brödtexten byta ut "dag" mot "tillfälle" i kyrkoåret. Det gick inte hem, så en av dem som skickade in "påskdagen" som svar får vinsten.

Vinnare blev Bertil Gustafsson, Ringarum som får boken *Vi sjunger aldrig på sista versen* av Ragnar Håkanson.

Vilken dag i kyrkoåret?

Redaktörens rader

Jag läste Wikipedias lista över spanska klassiska kompositörer. Den var kort och jag kände inte igen ett enda namn. Jag fortsatte med listan över polska kompositörer. Jag kände igen ett namn, Chopin. Han kom till Paris när han var 20 och återvände aldrig till Polen.

Jag kände inte heller igen några av de få kompositörsnamnen från exempelvis Rumänien, Belgien eller Portugal. Utanför Europa är det meningslöst att jag söker.

Sedan tittade jag på listorna över kompositörer från Italien och Österrike. De var långa och jag kände igen många namn. Tysklandslistan var så omfattande att jag inte ens orkade ta mig igenom den.

Mina kompositörskunskaper är sorgligt skrala, kanske har komponerande av klassisk musik genom hela historien varit extremt livaktigt i Italien och Österrike, medan de andra ovan nämnda är u-länder i sammanhanget.

Men Ivetta Irkhas sorgsna suck (se sid 10) när hon pratade om att det krävdes bomber för att svenskt musikliv skulle upptäcka ukrainska tonsättare – trots att hon kämpat för det i årtionden – gav mig en tankeställare.

Varför är så mycket av den klassiska musik som framförs i Sverige skriven av Mozart, Bach och Beethoven och så lite av kompositörer från de allra flesta av världens länder? Är de tre verkligen så mycket bättre, eller har det bara blivit så?

Ska det behövas katastrofer och stödkonserter för att vi ska upptäcka musik från andra länder än de gängse, till och med länder i vår närhet?

Att leta bland befintlig musik är kanske ibland mer relevant än att beställa ny. För visst är det roligt att göra fynd och att återupptäcka glömda pärlor?

Hugo Alfvéns musik är förvisso inte glömd, men många av hans fortfarande lättlyssnade verk samlar nog mest damm nuförtiden. Fast i år firas 150-årsjubileum och då kommer en hel del fram ur gömmorna igen.

Alfvéns konstnärliga och, inte minst, sociala kompetens kompenserade för de många andra kompetensbrister han hade. Han lär ha varit ett riktigt charmtroll. Men hans vän skulptören Carl Milles måste ha sett också hans mörka sidor. Hur skulle han annars ha kunnat åstadkomma det bystmonster som står på Leksands

kyrkogård? Bysten finns även på Millesgården och i Alfvénsalen i Uppsala och avbildades på frimärke till Alfvénjubileet 1972.

Marita Sköldberg, redaktör

PS. För första gången får jag sjunga i en 100-årsjubileumskoncert! Den 14 maj kl 16 i Mellösa kyrka utanför Flen firar Mellösa hembygds- och kyrkokör ett sekel som kör.

Mattias Henriks, Borlänge

”Det bästa är att vara en del av något stort”

Mattias Henriks gillar att sjunga stora klassiska verk, vilket han får göra i Jakobskören i Borlänge. Men kören är också ett sätt att få umgås ostört med frun.

– Det är min frus fel att jag sjunger i Jakobskören, säger Mattias Henriks och skrattar. Hon hade sjungit för Eva (körledaren med efternamnet Löfgren) sedan hon var ung, så jag började också.

Vi träffas just före välgörenhetskonserterna för Ukraina som Jakobskören gör i Stora Tuna kyrka tillsammans med två andra kyrkokörer i Borlänge pastorat, Torsångs kyrkokör och Stora Tuna kammarkör. De sjunger två sånger tillsammans, Härlig är jorden på slutet och Ave Verum av Mozart som konsertöppning.

– Ave Verum har vi sjungit i alla år och de två som vi sjunger själva har vi också sjungit på konserter förut.

En av dem, Ave Maria i tonsättning av Per Gunnar Petersson efter Giulio Caccini, var med på julkonserten i just Stora Tuna kyrka i december. Det var den andra konserten efter det långa pandemiuppehållet. Den första var på hemmaplan i Jakobs kapell: Faures Requiem.

– Vi hade inte sjungit på nästan två år, och när vi stod där – wow, det sitter folk och lyssnar. Vilken känsla det var! Då förstod jag hur mycket jag hade saknat det.

Gör något tillsammans

Det är inte bara sången och gemenskapen i kören som betyder mycket för Mattias, det är också det att han och hans fru Jennie gör något eget tillsammans. Mattias pappa brukar vara barnvakt för de tre barnen.

– Vi får sitta och prata ostört i bilen – bara det!

Numera brukar minstingen somna innan Mattias och Jennie åker till kören, men tidigare brukade hon följa med.

– Då kunde hon säga ”nu är det tisdag, nu ska vi åka till Eva”.

Mattias hade just inte sjungit i kör innan han började i Jakobskören, men väl spelat trumpet i orkester under uppväxten. Då och då spelar han fortfarande. Det

händer att det dras ihop en orkester i Equimeniakyrkan (tidigare Missionskyrkan) i Borlänge, där Mattias har varit aktiv sedan uppväxten.

Under en period sjöng han också i Borlänge kammarkör. De gjorde shower och det var kul, men krävde för mycket tid. Så Mattias valde Jakobskören.

– Jag gillar Eva som dirigent. Vi gör mycket klassiska verk. Vi är en kyrkokör och sjunger förstås på gudstjänster också. Ibland gör vi resor.

Jakobskören och solisten Katharina Frogner sjöng Ave Maria av PG Peterson i Musik för Ukraina i Stora Tuna kyrka.

Förutom tidigare nämnda Faures Requiem har kören bland annat sjungit Rutters dito, Handels Messias, Saint-Saëns Julatorium och, inte minst, Petite Messe solennelle av Gioachino Rossini.

– Den var riktigt häftig. Det vart väldigt bra, vi fick nästan stående ovationer. Det var tramporgel till – bara tramporgel och flygel.

Att skapa tillsammans

Mattias gillar att sjunga klassisk musik, och att göra stora verk. Det är något med det där att det är svårt från början, men att man klarar det till slut. Att vara flera som skapar något tillsammans, det är det bästa med att sjunga i kör, tycker han. Men han lyssnar inte särskilt mycket på klassisk musik.

– Nu är det mycket musik genom bar-

Sjunger i: Jakobskören i Jakobs kapell i Borlänge

Stämma: Tenor

Körsångare sedan: 2007

Bor: Borlänge

Familj: Frun Jennie, som också sjunger i Jakobskören, och tre barn mellan 4 och 12 år

Sysselsättning: Sjuksköterska inom psykiatri

nen, det är det som de lyssnar på som går i bilen.

Barnen som spelar fiol och dansar, men, åtminstone än så länge, inte sjunger i kör.

Mattias jobbar som sjuksköterska inom psykiatri i Borlänge. Han har bott i Borlänge hela sitt liv, även under sjuksköterskestudierna i Falun. Han har aldrig haft anledning att flytta, säger han

Konserten är slut. Mattias är nöjd, Jakobskörens sånger gick bra och det var mycket vacker musik. Han med flera hade förvisso önskat lite mer folk i kyrkan. Men det är svårt att få en ”mycket folk-känsla” i Stora Tuna kyrka, som gör skäl för namnet. Den rymmer uppemot 800 personer.

– Det blev en fin konsert tror jag – ja, det blev en fin konsert.

Text och foto: Marita Sköldberg

UTVECKLA DIN KÖR- REPERTOAR MED ALFVÉN

27/8 Körledarworkshop
19/11 Alfvén sing alongkonsert
för kör-Sverige

Inför sing alongkonserten i Berwaldhallen
arrangerar Kungl. Musikaliska Akademien
tillsammans med Cecilia Rydinger en
körledarworkshop med Alfvénmusik.

Boka din plats nu!
www.musikaliskaakademien.se

STÖD ALFVÉNGÅRDEN IN I FRAMTIDEN!

BLI MEDLEM I ALFVÉNGÅRDENS VÄNNER

SWISHA 300KR TILL 123 386 90 54

MÄRK MED DIN MAILADRESS

SE VÅR HEMSIDA ELLER FACEBOOK
WWW.ALFVENGARDENSVANNER.SE

ALFVÉNGÅRDENS VÄNNER ÄR EN IDEELL FÖRENING,
SOM STÖDGER VERKSAMHETEN OCH UTVECKLINGEN
PÅ ALFVÉNGÅRDEN.

ALFVÉNGÅRDEN
ALFVENGARDEN.SE

Stipendier 2022 – ny psalm söker författare

Hur ska en psalm se ut? Ungefär som att fråga hur en blomma ska se ut, säger psalmdiktaren Anders Frostenson. Hans förnyelsearbete med svensk psalm måste gå vidare. Vill du vara med i detta är du välkommen att söka stipendium hos AF-stiftelsen Psalm och sång.

Observera att alla ansökningar endast kan lämnas digitalt på vår hemsida.

I anslutning till ansökan skall man skriva eller digitalt klistra in 3 exempel på psalmer du själv skrivit. För att underlätta bedömningen måste texterna presenteras i strofform, utan melodi.

Stipendiet är öppet för alla, men kan endast erhållas 3 gånger. När man genomgått någon av stiftelsens Psalmskolor kan man ej erhålla ytterligare stipendier.

Granskningsgruppen kommer inledningsvis inte att få ta del av namnet på den sökande, utan enbart de insända verken. Det är därför viktigt att man inte anger sitt namn på de sidor som innehåller de inlämnade psalmtexterna.

Beslut om stipendiet fattas av AF-stiftelsens styrelse och kan inte överklagas. Stiftelsen ansvarar för att de inlämnade verken behandlas på ett upphovsrättsligt skyddat sätt.

Välkommen med Din ansökan senast 15 augusti 2022!

För övrig information om Stipendier, vänligen kontakta AF-stiftelsens kansli.

E-post: af-stiftelsen@telia.com

Hemsida: www.andersfrostenson.com

AF-stiftelsen Psalm och sång,
Själagårdsgatan 13, 111 31 Stockholm. Tel: 08-20 33 30

Många kyrkokonserter för Ukraina

Malmö, Borås, Norrköping, Nynäshamn, Hudiksvall, Alnö, Övertorneå ...

Över hela landet har Svenska kyrkans församlingar anordnat konserter till stöd för offren för kriget i Ukraina, många på mycket kort varsel. Mängder av redan bokade konserter har dessutom haft särskilda Ukraina-insam-

lingar. Miljoner kronor har kommit in och tusentals människor har funnit tröst, gemenskap och känslan av att det faktiskt går att göra något.

Kyrkokörjournalen har varit med på några av alla dessa konserter och pratat med människor som engagerat sig i andra.

Text och foto där inget annat anges: Marita Sköldberg

Unga ukrainska pianister i Junsele

Vissa orter i Sverige har berörts mycket konkret av kriget i Ukraina. En är Junsele, dit en större grupp flyktingar kommit med hjälp av Migrationsverket. Bland ukrainarna finns ett pianospelande syskonpar som redan spelat i konserter i kyrkan.

Anastasiia Lazuka har just kommit hem från sin första skoldag i Sverige när vi pratar vid.

– Jag tyckte mycket om det, säger hon, på god engelska. Vi har en speciell ukrainsk klass där vi lär oss svenska. Vi är kanske 20 personer.

Anastasiia är 14 år och har spelat piano i halva sitt liv. Hennes bror Danilo är sju och spelar också. Nu har de åter tillgång till ett piano där de bor, utlånat av Junsele församling.

Junsele i nordvästra Ångermanland, med omkring 1200 invånare, har tidigare erfarenhet av flyktingmottagning. Nu är det en helt ny grupp som kommit:

Barnkören Sångfåglarna medverkade i stödkonserten för Ukraina i Junsele kyrka.
Foto: Anna Ocheretianova

ukrainska kvinnor och barn. Tre av dem är Anastasiia, Danilo och deras mamma Olena. Efter en farlig flykt från hemstaden Luts'k i nordvästra Ukraina via Migrationsverket i Malmö anlände de till Junsele den 8 mars. Några dagar senare träffade familjen på Jennyanne "Nenne" Gradin, kantor i Junsele församling, som frågade om de behövde hjälp med något. De bytte telefonnummer och när Nenne ringde upp och upprepade sin fråga berättade hon att hon var kyrkomusiker.

– Då sa min mor att hon behövde hjälp med en musikleärare, för jag och min lillebror spelar piano, berättar Anastasiia.

Piano och gospel

Sedan dess har syskonen Lazuka lektioner med Nenne ett par gånger i veckan och familjen har fått låna ett piano. Anastasiia håller på att lära sig Peterson-Bergers

Kantor Nenne Gradin i Junsele rådde träffa på de pianospelande ukrainska syskonen Danilo och Anastasiia Lazuka. Inom några veckor hade de två medverkat i två konserter.

Foto: Kjell Bohman

"Då sa min mor att hon behövde hjälp med en musikleärare, för jag och min lillebror spelar piano."

Sommarsång och Clair de Lune av Debussy.

– De är så vackra! Jag har en dröm om att spela dem på en konsert.

En dröm som hon sannolikt kommer att kunna uppfylla. Redan den 3 april spelade hon, liksom brodern Danilo, på sin första konsert i Junsele kyrka. Det var en snabbt planerad stödkonsert för Ukraina, där pengar samlades in till Läkare utan gränser. Församlingens fyra körer – barnkören Sångfåglarna, gospelkören Junsele gospel, kyrkokören Oktaven och manskören Gossarna – medverkade, liksom några solister. Anastasiias pianobidrag var Toccata av den ukrainske tonsättaren Isak Berkovich. Hon avslutade också konserten med att ensam sjunga den ukrainska nationalsången.

Men inte nog med det, Anastasiia sjöng

Kvismares insamling gick till flykt

Kvismare församling i Närke har sedan ungefär 15 år ett samarbete med Barnens Ambassad i Ukraina. Så när Rysslands invasion inleddes var det lätt att få många att ställa upp.

– Vi kände att vi i församlingen skulle göra något för våra vänner i Ukraina, säger Tiina Virta, församlingsassistent och den som huvudsakligen har kontakt med Barnens Ambassad.

Två veckor senare, den 17 mars, ägde En kväll för Ukraina rum i Stora Mellösa kyrka. Församlingens kyrkokör Ceciliakören medverkade, liksom Kvismarekvartetten som utgörs av en grupp inom kören, Kumla spelmän och Helene Gerdevåg, församlingens husmor tillika riksspelman på fiol.

– Vi hade en repetition innan, vi fick lägga allt annat åt sidan, berättar Tiina, som även sjunger i Ceciliakören.

Trots namnet har Stora Mellösa bara cirka 800 invånare. Ungefär 150 personer kom till konserten och 21 000 kronor samlades in.

Barnens Ambassad grundades av det svensk-finska paret Boas och Mirjam Adolphi. De verkade som missionärer i Ukraina på 1990-talet, startade ett barnhem för gatubarn, vilket senare utvecklades till förebyggande arbete för barn.

Basen är Vännernas hus i byn Piski nio mil från Kiev. Där arbetar ett team som består av vuxna som i barndomen fick hjälp av Barnens Ambassad. Teamet har besökt Kvismare församling och Tiina har varit i Piski två gånger.

När kriget bröt ut blev Vännernas hus ett skydd för flyktingar. Men när Tiina och jag talas vid har alla tvingats lämna huset, de flesta är på väg till Sverige och Eskilstuna, där paret Adolphi numera bor. Pengarna från konserten gick till att betala flykten från Piski till Sverige för barn och vuxna.

Ukrainska flyktingar har dock redan kommit till Odensbacken i grannförsamlingen Asker-Lännäs, som Kvismare församling samverkar med. Allaktivitetshuset Tegelhuset har i all hast blivit en samlingspunkt för dem. Där kan de äta, fika, hämta kläder och hygienartiklar som har samlats in. Tiina är med också i detta arbete. Hon är väldigt glad över det stora engagemanget för att stödja Ukraina.

– Det är fantastiskt! Man känner att människor verkligen brinner för att hjälpa till.

Kumla spelmän medverkade i En kväll för Ukraina i Stora Mellösa kyrka. Foto: Daniel Keber

också med i Junsele gospels sånger, efter att ha varit med på två repetitioner. Hon har fortsatt i gospelkören, som dess yngsta medlem.

– Jag har bara sjungit ukrainsk musik i musikskolan innan, men det är ganska lätt för mig att sjunga gospel.

Som hemmafester

En vecka senare var det dags igen. Då var det en sedan länge planerad gudstjänst i form av "Hela kyrkan sjunger". Alla församlingens körer medverkade, inklusive Junsele gospel. Åter fick Anastasiia och Danilo spela varsitt pianostycke. Och på påskdagen medverkade alla körerna i påskottan.

Det är för övrigt inte bara gospelkören som fått tillskott, utan även Sångfåglarna, där två små ukrainska flickor numera är med.

Anastasiia har svårt att beskriva konserterna, men att känslan är positiv är helt klart.

– De var som hemmafester... Det var så vackert, och det var så fint att sjunga för andra, de var liksom stolta över oss.

Anastasiia är väldigt glad att hon kom just till Junsele.

– Det är så vackert här och vi ser djur nästan varje dag. Alla människor är så vänliga, de är som min familj.

Nå ut till Svenska kyrkans körer med en annons i Kyrkokörjournalen

ola.tallbom@vkmedia.se • 090-711 512

AKTUELLT FRÅN WESSMANS!

DEN SVENSKA KYRKOÖRENS HISTORIA
Ragnar Håkansons forskning presenteras här i en rikt illustrerad bok.

P-G Alldahls arrangemang
av en Ukrainsk folkvisa för blandad kör. Alla intäkter går oavkortat till UNICEF:s insamling till Ukrainas barn.

WESSMANS MUSIKFÖRLAG
www.wessmans.com order@wessmans.com Telefon 0498-22 61 32

Fresta-konsert växte ur finska rötter

– Vi kunde aldrig tro att det skulle bli så bra. Och på så kort tid, säger en tagen Kerstin Agnäs efter konserten En kväll för Ukraina i Fresta kyrka. Det var hon och körkamraten i Fresta seniorkör, Rolf Bromme, som tog initiativ till konserten.

Det är delvis Stina Ekblads förtjänst att det blev en konsert för Ukraina i Fresta kyrka utanför Upplands Väsby den 30 mars. När hon tillsammans med cellisten Mime Brinkmann hade ett program om Edith Södergran i Messingen i Upplands Väsby den 4 mars var både Kerstin Agnäs och Rolf Bromme på plats. De kom att prata om det förfärliga som hände i Ukraina.

”Kan inte vi göra något i seniorkören”, funderade Kerstin och Rolf hakade genast på. Ett par dagar senare var en konsert inplanerad.

Kerstin och Rolf drar paralleller till grannlandet, som ju hade stor del i kvällen i Messingen.

– Det är så likt Finland, säger Rolf. Kerstin kommer från Finland och även min fru. Och min moster – hon följde med krigsbarn till Sverige och placerade ut dem. Den sista anhalten var Halmstad.

Christer Idering sjöng Vårvisa av Olav Gerthel och spelade elbas till.

Där träffade hon min morbror och blev kvar i Sverige.

Korsspindeln var tsaren

Det var den ingifta mostern som lärde Rolf Sängen om korsspindeln som han sjöng solo under En kväll för Ukraina. Den är skriven av Jean Sibelius och Adolf Paul på 1890-talet, då Finland var ett storfurstendöme under Ryssland.

– Man anser att korsspindeln var en symbol för tsaren, men han kunde inte skriva det, för då hade censuren tagit hand om det.

En spindel i positiv bemärkelse – spindeln i nätet för konserten – är kyrkomusikern Karin Krigsman Järnskoog. Hon kom till Fresta 2020 och fick arva den drygt 40 sångare stora seniorkören. Hon satte ihop konsertprogrammet utifrån önskemål från de medverkande. På ett föredömligt sätt, menar Kerstin och Rolf, som öser beröm över sin körledare.

– På tre veckor sydde hon ihop programmet! Hon ska ha så mycket rosor från oss.

När Seniorkören hade dragit igång hakade andra på, inte minst Ungdomskören under ledning av Martin Östergren, som trakterade pianot under nästan hela konserten. Han spelade till körerna, till solister på sång och instrument och till församlingssång. Några sångsolon gjorde han också, och en gitarrinsats till Christer Iderings bejublade version av Vårvisa av Olav Gerthel. Några diktläsningar bröt av musiken, och en kort bön av kyrkoherde Staffan Eklund.

Bred blandning

21 nummer, plus psalm och bön, innehöll konserten. Seniorkören inledde med I natt

Kvällens största applåder fick Viola Östergren efter att ha spelat Méditation av Jules Massenet.

Efter konserten serverades blåbärssoppa ut-
anför församlingshemmet. Till höger Kerstin
Agnäs, en av initiativtagarna till konserten.

jag drömde och alla medverkande avslutade med Dona nobis pacem, då Kajsa Franke bidrog med elddans i altargången.

Bredden däremellan var stor, från Ungdomskörens version av Sabina Ddumbas Effortless till Viola Östergrens stämningsfulla violin i Massenets Méditation ur operan Thais.

Några ukrainska inslag fanns det inte i konserten, mer än att kriget nämdes och entréavgiften på 120 kronor gick till Act Svenska kyrkans insamling för Ukraina. Konserten var inte enbart en solidaritetshandling för Ukraina.

Gospel och klassiskt i Karlskrona

Vad kan vi som kyrkomusiker bidra med? Det frågade sig Anna Jefta och Staffan Sundås, kyrkomusiker i Karlskrona-Aspö pastorat när kriget bröt ut i Ukraina. Jo, musik förstås.

Det gick ungefär en vecka från tanke till handling och den 15 mars gav Karlskrona Gospel, som Staffan leder, och Vox Cantus, som Anna leder, en välgörenhetskonsert för Ukraina i Fredrikskyrkan i Karlskrona.

– På tisdagar leder vi varsin kör, så vi tänkte att vi tar dem och har konserten efter deras vanliga repetition, berättar Anna.

Vox Cantus är en damkör med klassisk inriktning som jobbar projektvis. Ungefär halva kören hade nyligen börjat, och en av sångarna sjöng i konsert direkt efter sitt första rep.

Totalt medverkade ungefär 50 personer i konserten, som inleddes med Ukrainas nationalsång på orgel (Staffan) och fiol (Anna). Därefter sjöng körerna några sånger var och avslutade gemensamt med I need you to survive.

Alla körsångare var mycket nöjda efteråt, enligt de två körledarna. Omkring 150 besökare kom till kyrkan. Pengarna som samlades in gick till Act Svenska kyrkans Ukrainainsamling.

– Med tanke på att det här hände snabbt ser man vilken betydelse det har att man vilar på en repertoar som kan aktiveras när det verkligen behövs, säger Staffan. I det här fallet fanns det en poäng att det var kort varsel – då får man ett annat engagemang än om vi gjort det efter två månader.

– Nu vet vi att det funkar. Man kan ta andra körer någon annan dag när de ändå repar, säger Anna med en blandning av skämt och allvar.

Staffan Sundås och Anna Jefta ordnade konsert i Fredrikskyrkan i Karlskrona.
Foto: Karlskrona-Aspö pastorat

Foto: Ulrica Andersson

Ungdomskören sjöng bland annat God believes in you av Pierce Pettis

– Vart är det man går när det är kriser i samhället – jo kyrkan. Vilket språk är det som alla förstår – jo musiken, säger Kerstin. Det här är en stunds frist, hopp och gemenskap. Jag tror att det betyder mycket.

Konserten avslutades med Dona nobis pacem med alla medverkande.

Högklassiga maratonkonserter i Stockholm

Redan ett par dagar före Rysslands invasion tog Ivetta Irkha initiativ till en fredskoncert för Ukraina. Två stora konsertevenemang med många av Sveriges bästa klassiska musiker har genomförts i Hedvig Eleonora kyrka i Stockholm. Den 14 maj blir det pianomaratonen.

Ivetta Irkha kommer från Charkiv i Ukraina, men har bott i Sverige i 27 år. Hon är konsertpianist och driver sedan tolv år även en kammarmusikserie i Hedvig Eleonora kyrka i Stockholm. Därigenom har hon ett stort kontaktnät inom svenskt musikliv.

Den 22 februari frågade hon ungdomskören i Hedvig Eleonora församling om de ville vara med på en fredskoncert och fick ja. Körens ledare Natalia Edvall är god vän till Ivetta, och ryska.

– Vi kallade konserten för Musikens förenande kraft. Musiken finns i stunden, då förenas vi kring något vackert och det spelar ingen roll vilken nationalitet de har som står bredvid mig, säger Ivetta.

Det var den 13 mars som den planerade kammarmusikkonserten blev något helt annat. Ivetta använde sitt kontaktnät och över 50 musiker och sångare inom den klassiska genren medverkade, samt flera körer.

– Människor ville ställa upp och då säger man inte nej. Det fick bli hur långt som helst.

Fyra timmar och 40 minuter blev det och över en kvarts miljon kronor samlades in till Röda Korsets arbete för Ukraina. Musik av kända kompositörer som Bach, Mozart och Brahms framfördes, men också en hel del ukrainsk klassisk musik.

Försökt sprida ukrainsk musik

Ivetta är glad för genombrottet för ukrainsk musik i Sverige, men sörjer att det

behövdes bomber för att det skulle ske.

– Jag och andra har försökt i många år att få dirigenter och musiker att spela ukrainska tonsättare, men ingen har gjort det. Nu plötsligt ska alla sjunga och spela ukrainsk musik – och det är jättebra förstås ...

Den 9 april blev det mer ukrainsk musik i Hedvig Eleonora kyrka, åter med Ivetta som primus motor. Sex knappt timslånga operakonsserter avlöste varandra och en stor del av Sveriges operaelit medverkade. Varje konsert inleddes med ett ukrainskt stycke och avslutades med den ukrainska nationalsången, då även publiken fick sjunga med. Däremellan framfördes bland annat arior av Wagner, Verdi och Puccini. Den här gången gick pengarna till Unicef.

Ambassadören på plats

I publiken fanns Ukrainas ambassadör i Sverige Andrij Plachotnjuk, som i inledningen av den första konserten talade om ukrainarnas kamp och tackade för stödet från Sverige.

Båda gångerna skedde konserterna med bara korta repetitioner samma dag och båda gångerna spelade Ivetta själv piano till en rad stycken. Nästa gång, i pianomaratonen, kommer också barn att vara med och spela, precis som i den första konserten.

Förutom att Ivetta planerar konserterna i Hedvig Eleonora och spelar på andra både planerade och nytillkomna

Under operamaraton i Hedvig Eleonora kyrka bildade några av solotisterna en kör som sjöng Molytva av nyligen avlidna ukrainska kompositören Hanna Havrylets.

”Musiken finns i stunden, då förenas vi kring något vackert och det spelar ingen roll vilken nationalitet de har som står bredvid mig.”

konserter har hon fått sju personer till i sitt hushåll. Den 7 mars kom hennes brors familj – utom brodern själv – till Stockholm, efter att ha flytt kriget.

Ivettas bror är kvar i Ukraina och hennes barndomsstad har bombats sönder. Hon får också höra tunga berättelser från andra ukrainska flyktingar som kommer till henne. Tillvaron är kaotisk.

– För att vara i fred går jag till församlingshemmet. Det är så mycket folk hemma och så mycket som händer hela tiden, jag behöver återhämtning.

Fotnot: Ukrainakonserterna från Hedvig Eleonora kyrka finns på Youtube.

Solrosor och sång – bön om fred för Ukraina

Inför insamlingskonserten för Ukraina i S:t Birgitta-kyrkan i Knivsta den 26 mars hade kyrkbänkarna prytt med solrosor – Ukrainas nationalblomma. Solrosorna hade gjorts av barnkörerna i S:t Birgitta.

I konserten medverkade kören S:t Maria gospel och flera av Knivsta pastorats präster och musiker. Konserten inleddes med Ukrainas nationalsång på orgel och avslutades med en andakt då församlingen bland annat fick sjunga sången Vi ber om fred i fyrstämmig sättning.

Musiken till Vi ber om fred är skriven av den ukrainske kompositören Dimitrij Stepanovitj Bortnjanskij (1751–1825) till en lovsång ur den ortodoxa nattvardsliturgin.

– Sången började spridas på kyrkomusikerforum på Facebook samma dag som Rysslands invasion började, berättar Mattias Eklund, kyrkomusiker i Trollhättan som skrivit den svenska text som sjöngs i Knivsta.

– Då hade den en tysk text som var en bön om fred. Inspirerad av den skrev jag den svenska texten.

Foto: Marita Sköldberg

Körförbund sprider ukrainska noter

Via Sveriges Körförbunds hemsida går det att ladda ner ett 30-tal noter som tillhandahållits av Ukrainas körförbund. På hemsidan finns också den ukrainska nationalsången med uttalshjälp och ytterligare ett par fredssånger på svenska. Där finns även länkar till sångmanifestationer för Ukraina, bland annat en inspelning med S:t Clemens kammarkör i Visby som sjunger två svenskbypsalmer.

Sångerskan Malena Ernman har gjort körarrangemang på ABBA:s Ode to Freedom för fri spridning, med tillstånd av Benny Andersson. Noter finns i SATB, SSATBB samt sättningar för manskör och damkör. Också dessa kan laddas ner från Sveriges Körförbunds hemsida. Syftet är att sången ska användas i vårkonserter och liknande som en manifestation för fred och solidaritet. En ljudinspelning med Ecstatic Ensemble, som Malena Ernman sjunger i, nås också via hemsidan. Körförbundet uppmuntrar samtidigt användarna att ge en gåva till UNHCR.

Förlag ger ut ukrainska folkvisor

Wessmans Musikförlag gav i mars ut körarrangemang till två ukrainska folkvisor. Den ena heter Bandura – Vi finns här för varann och ges ut med både SAATBB- och SATB-arrangemang. Mats Hallberg har gjort arrangemangen och Eva Sjöstrand den svenska texten. Den andra folkvisan (svensköversatt titel: I körsbärsträdgården) är arrangerad av Per-Gunnar Alldahl. I noten sjungs den på do do, men texten finns återgiven på ukrainska och engelska.

Alla intäkter från försäljningen av dessa noter går till UNICEF:s insamling för Ukrainas barn.

Ung kör i Umeå

Barn och ungdomar från Sångfåglarna, Näktergalarna och Umeå stads ungdomskör utgjorde huvuddelen av kören i körmanifestationen för Ukraina i Umeå stads kyrka den 3 april. 60 körsångare kom med kort varsel och sjöng under ledning av Malin Björkman Hietala om kärlek, fred och att ljuset ska övervinna mörkret. Både medverkande och publik var välkomna att tända ljus i ljusbärarna i kyrkan. Insamlingen gick till Act Svenska kyrkan.

Foto: Umeå pastorat

Kyrkokör
Journalen

Tidningen för och om dig som
sjunger i kyrkan

Prenumerera – 6 nr/år 190 kr

bestallning@sjungikyrkan.nu
www.sjungikyrkan.nu

Många konsertbidrag i Borlänge

Idén om en stödkonsert med Borlänge pastorats egna körer blev till en konsertserie. Flera utomstående musikföreningar gör konserter där pengar samlas in till Ukraina.

Den 5 april hade Stora Tuna Kammarkör, Jakobskören och Torsångs kyrkokör konsert i Stora Tuna kyrka. Med var också cellisten Charlotte Liss och sopranen Katharina Frogner, båda med koppling till Borlänge.

Körerna sjöng två sånger tillsammans, två var för sig och solisterna bidrog med några stycken. Pastoratets fem musiker var alla med, som körledare, vid orgeln och flygeln. Klassisk musik stod i centrum, med musik av bland andra Fauré och Bach, men även Py Bäckman och Björn Skifs fanns bland upphovspersonerna.

Det var med idén till denna konsert som det hela startade, berättar Antje Bernhardt, arbetsledare för präster och musiker i pastoratet. I ett gruppmöte kom det upp tankar kring vad de kunde göra för Ukraina och körkonserten började ta form.

Antje tänkte att det kanske är fler som vill göra en insats, och frågade Livgardets Dragonmusikkår, vars konsert den 17 mars var inplanerad sedan länge, om de ville göra en insamling under sin konsert.

De sa ja och konsertserien Musik för Ukraina var född. Dalaviolonisterna från Borlänge musikskola har också haft konsert, liksom Hemvärnets Musikkår Dalarna. Den 26 maj kommer musiker från Kungliga Hovkapellet i Stockholm och fem dagar senare är det dags för flöj-

Helene Larsson leder den cirka 50 personer stora kören bestående av Jakobskören, Stora Tuna kammarkör och Torsångs kyrkokör.

tister från Borlänge Musikskola.

Fler konserter ska det bli. För även om kriget i bästa fall tar slut snart kommer Ukraina behöva mycket hjälp med uppbyggnaden, menar Antje.

– Alla vill hjälpa till i början, men jag tänker att kyrkan får stå för uthålligheten. Vi fortsätter efter sommaren också.

Utöver de särskilda konserterna samlas det numera in pengar till Act Svenska kyrkans insatser för Ukraina även i fredagsmusiken.

– Våra musiker startade den under pandemin. Det är 30 minuters orgelmusik varje fredag klockan 15. På slutet har det varit lite annat än orgel också. Det har fallit så väl ut – det är 50–60 personer som kommer varje gång.

Antje Bernhardt är präst i Svenska kyrkan i Borlänge. Tidigare har hon arbetat som organist i 20 år.

Sopranen Katharina Frogner och cellisten Charlotte Liss medverkade i konserten i Stora Tuna kyrka 5 april. Vid flygeln kyrkomusiker Anna Andersson.

Foto: Mikaela Jakobsson

Manifestation utan prestation i Laholm

Till S:t Clemens kyrka i Laholm inbjöds körer från hela kommunen till Sjung för fred – Manifestation för Ukraina den 22 mars. Sju körer deltog, men de sjöng inte för utan med församlingen, och alla satt i kyrkbänkarna.

– I dag ställer vi inga krav på presta-

tion, idag är det manifestation där alla kan vara med och bidra med bön och sång tillsammans, sa kantor Carina Nilsson Larsson när hon välkomnade till konserten.

Åtta sånger med fredstema sjöngs, däribland I natt jag drömde, En sång för frihet och Dona Nobis Pacem. Några mindre

välkända sjöngs först igenom i stämmor. Mellan sångerna var det textläsning och bön.

Idén kom två veckor tidigare på ett styrelsemöte för en de deltagande körerna, Laholms manskör, som leds av Carina Nilsson Larsson.

Kakor fanns till försäljning och vid utgången fick alla tre solrosfrön, Ukrainas nationalblomma. Över 30 000 kronor samlades in till Act Svenska kyrkans insamling för Ukraina. Manifestationen finns att se på Laholms pastorats hemsida.

Flyktingtema i västra Värmland

– Det kändes angeläget, säger Tony Nilsson, sångare i Con Brio i Holmedals församling i västra Värmland. Onsdagen den 23 mars gjorde kören en insamlingskonsert för Ukraina.

Två repetitioner, inklusive den just före konserten, hanns med. Kören hade tidigare gjort en föreställning med flyktingtema, så en del av repertoaren togs därifrån. Till exempel Anthem, Esmeraldas bön och Sverige av Kent. Tony sjöng också duett med Amanda Thorell i Darins Tänk dig.

– Allt satt inte perfekt, men det lät väldigt bra på de filmer jag sett. Man bär varandra i en kör.

Con Brio består av närmare 40 personer i åldrarna 11 till 75 år. De flesta var med denna onsdagskväll, trots den korta framförhållningen.

– Jag kände bara ”vi gör det”. Man känner en fruktansvärd frustration kring det som händer i Ukraina, man vill ju kunna göra någonting, skapa något och samla folk, och förhoppningsvis samla in mer pengar.

Närmare 200 personer kom till ”Tillsammans för Ukraina” i Holmedals kyrka som ligger på landet mellan Årjäng och Töcksfors.

Församlingssång, bön, textläsning, betraktelse och ljusständning till orgel- och pianomusik ingick också i programmet. Men det som tog tag allra mest i Tony var

ändå Ukrainas nationalsång, som var den enda som var ny för kören. Den sjöngs sist i konserten, tillsammans med församlingen, på svenska.

– Det kändes i hjärtat. Den handlar om att stå upp för sitt land. Det kan lätt bli pompöst, men i den här kontexten blev det på riktigt.

Foto: Nordmarkens pastorat

Det har jag alltid undrat över ... Fråga experten!

Hej!

Hur ska sje-ljudet på svenska sjungas – ska det uttalas långt fram eller långt bak i munnen? Kanske beror min osäkerhet på att jag har bytt dialektområde. Är det möjligen också lite av en generationsfråga? Det är så många ord med sje-ljud i sång – sjunga, stjärnor, skymning, skina... Dessutom finns det sje-ljud som bildas när r och s sätts ihop, men som sydsvenskar inte uttalar så. Ska man föra ihop r+s till "sj" eller uttala r och s var för sig?

Språkprofessorn svarar

Svenska ord uttalas lite annorlunda när man sjunger. Det handlar delvis om anpassningar till musiken, som när man håller ut korta vokaler på långa toner (*En vänlig grönskas rika dräkt*). Det finns också en norm för textningen. Denna norm präglas av övertydlighet och en strävan mot koordination inom kören eller stämman.

Övertydligheten motiveras av att texten ska gå fram genom musiken, till exempel när man uttalar [g] i *förunderligt* och *märkligt*, något som aldrig görs i talspråket.

God textkoordination ger kören en mer sammanhängande kropp (*Kung Liljekonvalje är vit som snö*) och begränsar smatter vid frasslut (*och allt blir återfött*).

Uttalet av sje-ljudet när det uppträder just före en betonad vokal påverkas av kravet på övertydlighet, men också av ett bakåtblickande stilideal. Vid sång anses tidigare generationers rikssvenska uttal lämpligare än det helt nutida.

Det främre sje-ljudet (den fonetiska symbolen är [s]) som uttalas framme vid tandvallen är fortfarande standarduttalet *efter* betonad vokal som i *Jag står här i du[s]en så ensam och blöt*. Vid sång använder man det gärna också före betonad vokal – som i [s]ön är [s]älarnas pilgrimsgång – trots att detta uttal i stor utsträckning har försvunnit i talspråket.

Talspråkets nutida sje-uttal före betonad vokal symboliseras med [fj]. Uttalet ligger mitt i munnen, i höjd med gomtaketsnock. Men sje-ljudet kan också bli ett mer bakre [x] vid mjuka gommen och till och med krypa ner mot tungspenen där det möter den femte evangelistens efternamn *Ba[x]*.

Variationen i sje-uttalet är i stor utsträckning dialektalt betingad (jämför uttalet av *skjul* i Piteå med *garage* i Malmö), men har som vi varit inne på

också med generationstillhörighet att göra. Därtill kan språk-sociologiska dimensioner spela viss roll. Mäns sje-uttal ligger i genomsnitt längre bak i munnen än kvinnors på skalan [s–fj–x–χ].

Varken [x] eller [χ] används veterligen vid sång, i varje fall inte i kyrkokören. Men både [s] och [fj] får betraktas som acceptabla (före vokal) såväl vid högmässan som runt lägerelden.

Men hur är det då med aldrig förstummas och änglars här slår sin rund? I de dialekter som använder tungspets-r (finlandssvenska undantaget) uttalas dessa ljud med samma sje-ljud som i *dusch*. *Dusch/kurs* och *affisch/hirs* rimmar. Det är här fråga om en regelbunden assimilation där två ljud smälter samman. Assimilation av [r+s] leder till [s] både inom ord (*våra fäde[s] Gud*) och mellan ord (*och jag få[s]kåda Gud*), men med undantag (*tor[rs]kodd, bar[rs]kog*).

Detta gäller i talspråket. Vid sång har vi en tendens att lösa upp assimilationen och uttala [rs] i *hjärten som på ko[rs]ets stam*. Det ger förvisso ett övertydligt uttal, något som stundom används för vissa namn (*U[rs]ula* eller *U[s]ula, Silbe[rs]ky*).

Men här finns också ett sångtekniskt

Illustration: Saga Bergebo

motiv till textningen. En upplöst assimilation resulterar nämligen i fler tonande ljud än det assimilerade uttalet. Det gör de aktuella stavelserna mer sångbara. I kyrkorummet klingar därför *ko[rs]et* bättre än *ko[s]et*.

Tomas Riad,
professor i nordiska
språk, andretenor i
sånggruppen Rhapsody

Foto: Helena Paulin-Strömberg

Ställ din uttalsfråga!

Går du också och funderar över hur något ska uttalas när ni sjunger i kören? Det kan handla om svenska eller något annat språk. Vi söker upp experten. Mejla din fråga till kj@sjungikyrkan.nu eller skicka på post till Körtjournalen, Citronvägen 69, 741 31 Knivsta.

Ömsinhet stämde med texten

Tredje frasens ömsinhet avgjorde Inga-Lill Sjönnbys val av tonsättning till psalmtexten Vi vill säga tack för livet. Nu håller hon på med ett nytt skrivprojekt – sånger för barn om påsken.

Inga-Lill Sjönnby skriver både text och musik, och när hon skrev texten till Körjournalen nr 2 förra året dök det, som vanligt, upp en melodi i hennes huvud. Den egna melodin har hon använt i gudstjänst i Husby-Rekarne församling, där hon jobbar än så länge. I augusti börjar hon en kantorstjänst med fokus på barnkör i Strängnäs domkyrka.

– Det blir något helt annat – att jobba i en katedral. Nu ska jag avrunda här, så att jag avslutar med flaggan i topp.

Inga-Lills text Vi vill säga tack för livet ledde till tio tonsättningar, varav hon för Körjournalens räkning valt ut Elisabeth Ringdahls.

– Jag tilltalades av hur hon uppfattat texten. Dels rytmiskt – det stämmer med betoningarna. I den tredje frasen i varje vers tänkte jag mig en speciell karaktär. Det är lite ömsint, och jag tyckte att hon hade fångat det.

Skickar till insamlingen

Förutom att Inga-Lill har använt sin egen melodi i gudstjänst vet hon att några an-

dra av tonsättarna har använt sina. En av dem frågade om det var okej att skicka in psalmen till Svenska kyrkans psalmsamling, och det sa Inga-Lill gärna ja till. Hon planerar själv att skicka in texten med sin egen melodi, tillsammans med några andra psalmer.

– Jag har ett gäng, det blir nog ett tiotal som jag skickar in.

Men nu har hon ett helt annat projekt på gång, ett samarbetsprojekt. Efter genomgången psalmskola i AF-stiftelsens regi fortsatte Inga-Lill att samarbeta med några av de andra eleverna. De har gett ut ett häfte för barn och unga om sorg (*Om jag glömmar dina händer*, Wessmans) och ett med fastetema med sånger för damkör (Gerhmans).

– Det är jätteroligt att jobba tillsammans, man ser olika saker. Vi bollar våra texter och ger respons, vi är ganska petiga.

Hela påskberättelsen

Nu ska gruppen som består av sex kvinnor, efter att ha utökats med två musiker, göra ett projekt kring påsk och barn.

– Vi ska få ihop ett material som handlar om påsktiden – både före och efter påsk. Vi ska försöka göra påsken levande för barn.

Förhoppningen är att skapa en musikgudstjänst som ger hela påskberättelsen på en gång.

”Vi ska försöka göra påsken levande för barn.”

– I kyrkan tycker vi att det är så fint med hela påsken, men i verkligheten kommer folk sällan till kyrkan alla påskgudstjänster. Så vi buntar ihop hela berättelsen.

Text och foto: Marita Sköldberg

Nya tonsättningar hela året

Under 2021 publicerade Kyrkokörjournalen en ny psalmtext i varje nummer. De psalmförfattare som presenterades väljer i år varsin av de tonsättningar som de fick in. Psalmen publiceras i sin helhet, och tonsättaren intervjuas.

Nr 1: Text: Åsa Hagberg, musik: Mattias Sjöberg

Nr 2: Text: Dag Lindberg, musik: Per Anders Sandgren

Nr 3: Text: Inga-Lill Sjönnby, musik: Elisabeth Ringdahl

Nr 4: Text: Jimmy Ginsby

Nr 5: Text: Karin Thorén

Nr 6: Text: Bo Lundmark

Foto: Pauline Gustafsson

Elisabeth Ringdahl

”Det är en vacker poetisk text”

”Vi vill säga tack för livet” är den första och hittills enda psalmtext som Elisabeth Ringdahl har tonsatt. Hennes musikskrivande började med ett behov av instrumentaltämmor.

När Elisabeth Ringdahl läste Inga-Lill Sjönnbys psalmtext i Kyrkokörjournalen nr 3 förra året tänkte hon direkt att den ville hon försöka skriva musik till.

– Det är en vacker poetisk text, naturen

och skapelsen målas med fina ord. Den innehåller tacksamhet, tröst och förlåtelse, det är fina byggstenar. Det är också ett modernt språk; ”när tiden tär”.

Elisabeth skrev musiken för församling och fyrstämmig orgelsats. Melodin kom naturligt och tog bara några timmar att skriva, trots att Elisabeth aldrig hade skrivit musik till någon psalm tidigare. Det närmaste är tonsatta psaltarpsalmer och dikter.

”Jag behövde instrumentaltämmor till körstycken och psalmer, för det finns inte alltid. Så då skrev jag dem själv.”

Inget utgivet

Att hitta musik utgiven av Elisabeth Ringdahl går inte, hon har hittills skrivit enbart för sin egen verksamhet. Förra året, när hon hade mer tid på grund av att mycket ställdes in, skrev hon ny liturgisk musik för Bredaryds pastorat till texterna i kyrkohandboken: Kristusrop, Lovsång, Helig och O Guds lamm.

I Bredaryd har Elisabeth tjänstgjort i fyra år, dessförinnan var hon 15 år i Smålandsstenar där hon också bor. Hon har varit kyrkomusiker i hela sitt yrkesverksamma liv. Men tonsättandet började inte, som för många andra kyrkomusiker, med att hon saknade körstycken för vissa tillfällen. Det hon saknade var instrumentaltämmor.

– Som kyrkomusiker har jag ofta gästade musiker på olika instrument. Jag behövde instrumentaltämmor till körstycken och psalmer, för det finns inte alltid. Så då skrev jag dem själv.

Kör för personalen

I sin tjänst i Bredaryd leder hon en barnkör för små barn och en blandad kyrkokör. Under pandemin startade hon och musikerkollegan i pastoratet en helt ny kör: en personalkör. Den finns fortfarande kvar, även om den numera framträder mer sporadiskt, senast på palmsöndagen. Alla som jobbar i pastoratet och som vill får vara med.

Vi vill säga tack för livet har sjungits av Personalkören och en gång har den också använts som psalm i gudstjänsten.

Den kyrkomusikaliska vägen började Elisabeth gå som 13-åring då hon fick orgellektioner av skolkantorn.

– Jag fick spela till någon psalm nästan varje söndag under konfirmationstiden och det var så mitt intresse för psalmsång började.

Marita Sköldberg

Vi vill säga tack för livet

Text: Inga-Lill Sjönnby
Musik: Elisabeth Ringdahl

1. Vi vill sä - ga tack för li - vet, de - la med oss av dröm - mar och sång - er,
2. Vi vill va - ra nä - ra li - vet, nä - ra käl - lan och nä - ra va - rand - ra,
3. Vi vill bör - ja om för li - vet, stan - na till och för - stå att vi så - rat,

5

sma - ka på ett smult - ron och gå i skog. Gud vi vän - der oss till dig ja,
trös - ta el - ler trös - tas när ti - den tär. Gud vi vän - der oss till dig ja,
ve - ta att du vän - tar och tar e - mot. Gud vi vän - der oss till dig ja,

5

9

Gud vi vän - der oss till dig för vi vill ju sä - ga tack för li - vet!
Gud vi vän - der oss till dig för vi vill ju va - ra nä - ra li - vet!
Gud vi vän - der oss till dig för vi vill ju bör - ja om för li - vet!

9

Renässans för tidig musik

Heinrich Schütz porträtterad av Christoph Spätner omkring 1660. Målningen finns på universitetet i Leipzig. Källa: Wikimedia Commons

I november är det 350 år sedan den tidiga barockens mästare Heinrich Schütz avled. Det uppmärksammas i Lund i oktober. Men redan i april ägde årets första Schützhelg rum. Helgerna arrangeras av Svenska Schützsällskapet, som upplever en renässans.

Svenska Schützsällskapetets uppgift är att öka kännedomen om 1600-talstonsättaren Heinrich Schütz och hans samtida. Ryktet om sällskapetets kräftgång hade nått Hampus Söndrebo när han 2020 blev tillfrågad om att bli sällskapetets kassör. Det såg han mer som en rolig utmaning än något avskräckande.

– Jag vet från min egen erfarenhet att det finns ett intresse bland unga för tidig musik.

Erfarenheten kommer bland annat från vokalensemblen Collegium Sanctæ Ceciliae, som Hampus var med och startade 2018.

– Vi var ett gäng nybakade kyrkomusiker som tyckte att den här musiken är fantastisk, men den förekommer allt mindre. Vi vill visa att den inte bara är museiföremål utan musik som fungerar utmärkt för gudstjänster i vår tid.

Ensemblen består av tio personer, varav de flesta är kyrkomusiker, och sjunger

främst gregorianik, men även renässans- och barockmusik förekommer. Tidigare har Hampus sjungit i en renässansensemble i Dalby församling, där han växte upp. Intresset för tidig musik började med blockflöjt.

– Jag började när jag var liten och höll på långt upp i tonåren. Jag spelade mycket barock- och renässansmusik.

Varje långfredag har Hampus en särskild kontakt med Schütz' musik. Då är han med i den kör som sjunger Jesu sju ord på korset under ideell ledning av hans svärfar Anders Gustavsson.

Kassör enda platsen

Hampus går nu masterprogrammet i kyrkomusik med inriktning komposition. Samtidigt har han ett deltidsvikariat i Lunds domkyrka och gör orgelkonserter och tonsättaruppdrag vid sidan av. Men det var under tiden som kyrkomusiker i Kvistofta församling som han fick frågan från kollegan Gustav Natt och Dag, styrelseledamot i Svenska Schützsällskapet, om han ville bli kassör. Några ekonomiska meriter hade han inte.

– Jag var tvungen att bli kassör, det var den plats som var ledig ... Men jag har fått sån god hjälp av Anki, som har varit kassör tidigare.

Anki, Annacristine Lundquist, har de senaste åren varit sällskapetets sekreterare och fixare. Men i och med årsmötet i april lämnade hon uppdraget.

– Jag har varit med i styrelsen i elva år, och en period tidigare också, och nu kände jag att jag kan lämna, för nu går det uppåt, sa Anki glatt under Schützhelgen i Uppsala, någon timme före årsmötet.

Ytterligare några yrkesverksamma musiker har engagerat sig i sällskapet de senaste åren, utöver Hampus.

Ett 30-tal deltagare var med i helgen i Uppsala som avslutades med lördagskoncert i Domkyrkan tillsammans med Uppsala Akademiska Kammarkör.

Musik av Heinrich Schütz stod givetvis på programmet, men även de aningen tidigare verksamma Michael Praetorius och Claudio Monteverdi var representerade.

Skriver kyrkomusikhistoriskt verk

Helgen inleddes med en föreläsning av Maria Schildt. Tillsammans med bland andra Lars Berglund, Mattias Lundberg

och Jonas Lundblad, också de musikforskare, arbetar hon med ett stort kyrkomusikhistoriskt bokverk. 40 författare skriver om varsitt specifikt ämne. Maria Schildt skriver om 1600- och 1700-talets kyrkomusik i Sverige.

Källorna är bland annat omdömen från utländska besökare och inventarielistor över framförd repertoar. Av dessa går till exempel att utläsa vilka instrument som

Hampus Söndrebo, kyrkomusiker i Lund, är Svenska Schützsällskapetets kassör.

användes: främst flöjter, stråkinstrument och basuner. Instrumenten är borta – förutom något enstaka från Tyska kyrkan i Stockholm. Inte heller särskilt många noter är bevarade. Ungefär 30 procent av de tryckta utgåvorna från 1500–1700-talet finns i minst ett exemplar, berättade Maria Schildt. Men en stiftsstad sticker ut: Västerås.

– Västerås var ett riktigt musikcentrum. De hade en mycket musikvänlig biskop på 1600-talet, Johannes Rudbeckius. Det finns massor av noter i Västerås stiftsbibliotek.

En bit in på 1600-talet kom den ”nya italienska stilen” som var mer dramatisk och känslösam och med många kontraster. Schütz var en av de första i Tyskland som implementerade denna nya stil. Och hovet i Stockholm var först i Sverige med att anamma den, enligt Maria Schildt. Den

Maria Schildt föreläste bland annat om Amalia von Königsmarck, som målat tavlan, hennes syster och kusiner som ingick i den kulturellt mångkunniga kretsen av hovdamer runt drottning Kristina.

Kia Hedell visade några musikexempel ur handskriftssamlingarna på universitetsbiblioteket Carolina Rediviva.

Deltagarna i Schütz helgen i Uppsala värmer upp inför repetition. Längst till vänster Annacristine Lundquist, som efter elva år i styrelsen avgick vid årsmötet.

nya stilen var mer krävande för musikererna, och blev även anklagad för att vara Antikrist; "musikerna lovprisade inte Gud utan bara sin egen skicklighet".

Komponerande hovdamer

Ytterligare en riktning tog musiken hos drottning Kristinas hovdamer, vilket enligt Maria Schildt än så länge är tämligen outforskat. Hovdamerna skrev poesi, målade, satte upp skådespel och komponerade. Deras musik uttryckte en mer personlig Kristustro och innerlighet. Några av deras sångsamlingar finns i Dübensamlingen på Uppsala universitet. Dübensamlingen omfattar omkring 2000 verk, främst handskrifter av kyrklig musik från 1600-talet och tidigt 1700-tal.

– De här små andliga sångerna satte man inte upp i inventarielistorna. Hade vi inte haft Dübensamlingen hade vi inte vetat något om den här musiken, enligt Maria Schildt.

Ett exempel ur Dübensamlingen berättade universitetsbibliotekarie Kia Hedell om under en visning i universitetsbiblioteket Carolina Rediviva direkt efter föreläsningen. Det handlade om en bröllopssamling av Dietrich Buxtehude till bröllopet mellan Karl XI och Ulrika Eleonora av Danmark 1680.

– Den manifesterade även freden mellan Sverige och Danmark.

Tre dagar i oktober

På kvällen var det så dags att repetera inför lördagens konsert. Svenska Schützsällskapets ordförande Stefan Parkman dirigerade kören som dagen därpå fick sällskap av Uppsala Akademiska Kammarkör som han också leder.

I höst äger Schütz helgen rum i Lund och blir tre dagar lång, 7–9 oktober. Föreläsning och sång är bärande inslag även då, Höör Barock kommer att medverka och avslutningen blir i högmässan i domkyrkan.

En annan del i 350-årsjubileet är ett symposium i Schütz hemland Tyskland. Svenskar är också välkomna att anmäla sig till symposiet i Berlin under allhelgonhelgen.

Att det finns en plats för ett svenskt Schützsällskap är Hampus Söndrebo övertygad om.

– Just att helgerna flyttar runt är viktigt. Om den tidiga musiken ska fortsätta användas behöver den komma ut i landet. När man är ute och sjunger tidig musik i församlingar som inte har det så ofta får man mycket positiv respons.

Text och foto: Marita Sköldberg

Heinrich Schütz (1585–1672), latiniserat *Henricus Sagittarius*, var en av de dominerande musikerna och tonsättarna i Tyskland under 1600-talet, i övergången från renässans till barock. Han räknas som reformationens första stora kompositör.

Efter musikstudier hos Giovanni Gabrieli i Venedig var han större delen av livet kapellmästare vid det sachsiska hovkapellet i Dresden. Han var även verksam som överkapellmästare i Köpenhamn.

Han komponerade främst vokalmusik till bibeltexter på tyska, ofta stora verk för flera köror.

Svenska Schütz-sällskapet grundades av Henry Weman vid den Internationella Schütz-festen i Uppsala 1954. Den var då en sektion inom det internationella Heinrich Schützsällskapet som hade bildats i Tyskland 1930.

Svenska Schütz-sällskapets ändamål är att främja intresset för musik av Heinrich Schütz och hans samtida. Det gör man genom att arrangera Schütz-helger två gånger om året på olika platser i landet. Tillresta medlemmar sjunger tillsammans med lokala köror och får också ta del av föredrag med anknytning till Schütz och hans samtid. Sedan 2010 är sällskapet en självständig svensk förening men med samma profil som tidigare.

Hugo Alfvén firas med många körevenemang

Den 1 maj var det 150 år sedan Hugo Alfvén föddes. Bemärkelsedagen firas på flera håll i landet under året, för även om den geniförklarade tonsättarcharmören var dålig på praktiskt liv så är hans musik ännu vid god vigör.

För två år sedan planerade Zanna Brodin, intendent på Alfvéngården i Tibble utanför Leksand, att över sommaren återstarta Siljanskören, den kör som Hugo Alfvén ledde under ett halvt sekel och skrev många av sina körarrangemang till. Hon hade ett 50-tal sångare på gång. Sedan kom pandemin. Men i sommar ska det bli flera körevenemang på Alfvéngården, för barnkör, manskör och blandad kör. Ett par timmars övning av Alfvénarrangemang avslutas med en enkel form av konsert.

– Jag hoppas på att de som ville vara med i Siljanskören kommer nu. Det är öppet för alla som vill, även för turister.

I samband med Hugo Alfvéns 70-årsdag 1942 gjordes en insamling av svenska folket, så att den berömde tonsättaren och hans hustru Carin skulle kunna bygga ett ståndsmässigt hus i Tibble vid Österdaläl-

vens strand. 1945 stod huset klart och trots att Alfvén dog 1960 ser det till stora delar ut som då det byggdes.

– Han testamenterade det till att vara en ”minnesgård och rekreation och inspiration för konstnärer och musiker”. Han hade höga tankar om sig själv, säger Zanna Brodin.

OD till Tibble

På födelsedagen 1 maj öppnade gården för säsongen med tårta och allsång, men störst är den årliga Alfvéndagen den 2 juli. I år med celebert besök från Uppsala – en ensemble ur Orphei Drängar, vars dirigent Hugo Alfvén var under många år, ska ge konsert.

Till de större evenemangen förlitar sig Zanna på vädermakternas goda vilja (det finns en än så länge oanvänd reservplan), men det ges också mindre kammarmusikkonserter inne i huset, den här sommaren liksom tidigare.

Sommartid är det också regelbundna guidningar i huset, av ungdomar som Zanna anställer. Övriga året guidar hon själv de grupper som bokar in sig, däribland körer som samlas runt Alfvéns fly-

Sitt självporträtt målade en då 50-årig Hugo Alfvén under en målaraktiv period på Capri 1922.

gel i salongen och sjunger Uti vår hage.

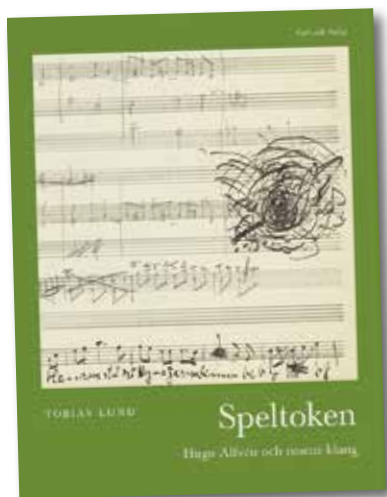
Här i huset skrev Hugo Alfvén musiken till filmen Singoalla och baletten Den förlorade sonen, liksom sina memoarer. Målade gjorde han också – under någon period i livet lär han ha tjänat mer pengar på sin konst än sin musik, enligt Zanna.

Saxofonintrot bäst

Zanna är själv saxofonist och flöjtist och har sjungit mycket i kör. Hon gillade framför allt Alfvéns orkestermusik redan innan hon för sex år sedan blev intendent. Det är lättlyssnad musik, menar hon, så nationalromantiskt som det kan bli, och

Zanna Brodin är intendent på Alfvéngården utanför Leksand. Runt Alfvéns flygel har många körsångare samlats under åren för att sjunga Uti vår hage. I Hugo Alfvéns arbetsrum på Alfvéngården finns mängder av föremål av och om honom.

Tobias Lunds bok om Hugo Alfvén kom ut i mars på Gidlunds förlag.

Alfvéngården ligger i byn Tibble utanför Leksand. Här bodde Alfvén de sista 15 åren av sitt liv.

mycket håller än. När hon får välja sin absoluta favorit blir det saxofonintroduktionen till Dalarapsodin. Om Alfvéns sånger har hon fått lära sig mer med tiden, liksom om Alfvén som person. Hon blev tidigt varse att han inte var populär i alla läger.

– Hur ska du kunna jobba där, fick jag höra när jag fått tjänsten. Vet du vilken knöl han var?

Alfvéngården ägs av Kungliga Musikaliska Akademien genom Hugo Alfvénfonden. Att det blivit så mycket av 150-årsjubileet, inte bara i Tibble, är Fredrik Wetterqvists förtjänst, hävdar Zanna. Han är Kungliga Musikaliska Akademiens ständige sekreterare och ordförande i Alfvénfonden.

Hugo Alfvén

Hugo Alfvén föddes i Stockholm 1872. Han är mest känd som tonsättare i nationalromantisk stil, men verkade även som violinist, dirigent för bland annat Orphei Drängar och Siljanskören och konstnär. Han kom att få en mycket upphöjd plats i svenskt kulturliv. Mot slutet av sitt liv skrev han även sina memoarer som utkom i fyra band.

Alfvén slog igenom 1899 med sin andra symfoni. Hans långa verkslista består av mängder av orkesterverk, solosånger och körverk för både manskör, blandad kör och barnkör. Mest levande idag är hans körarrangemang av folkvisor, bland annat *Uti vår hage* och *Tjuv och tjuv*.

Han var gift tre gånger och fick en dotter. De sista decennierna av sitt liv bodde han mestadels i Leksand med omnejd. Han avled 1960 och är begravd på Leksands kyrkogård tillsammans med sin andra hustru Carin.

Åtta års frist

Alfvéngården lever på intäkter från upphovsrätten.

– Sjung mycket Alfvén, så har vi råd att lägga om taket, uppmanar Zanna skämtsam.

Men det är inte bara ett skämt. Om åtta år, 70 år efter upphovsmannens död, släpps upphovsrätten fri. Då måste huset klara sig på andra intäkter. Därför satsas på utveckling, bland annat för att få verksamhet året runt. Ett exempel är en just utgiven Alfvén-skiva med Elin Rombo och Peter Friis Johansson som spelades in vid Alfvéns flygel förra våren.

Den stora satsningen just nu är caféet som sannolikt blir klart till hösten. Det ska heta Carins café.

Carin var Hugo Alfvéns andra hustru. Den första var konstnären Marie Krøyer. Deras relation var en lång härva av passion, svek och konflikter. Hugos ständiga otrohetsaffärer var väl kända. Han hade redan haft ett förhållande med Carin i

Vid Hugo Alfvéns grav på Leksands kyrkogård finns en byst gjord av Carl Milles.

många år innan han till slut lyckades skilja sig från Marie.

– Jag tror att Carin var hans stora kärlek. Jag inbillar mig att när han väl gifte sig med Carin så lugnar han ner sig, säger Zanna utan att låta alldeles övertygad.

Helt opraktisk

– Carin dör 1956. Hugo Alfvén kan inte ta hand om sig själv. Han lär inte ha kunnat koka en kopp te ens. Så han tar kontakt med ungdomskärleken Anna Lund från Mora och hon tar hand om honom.

I en monter i huset finns en lång tidningsintervju med Anna Alfvén, som hann vara gift med Hugo i mindre än ett år innan han dog den 8 maj 1960. Hans änka hann hon däremot vara i tre decennier, hon dog först 1990, 99 år gammal.

Enligt den nyutkomna boken *Speltoken – Hugo Alfvén och rosens klang* vakade hon strängt över det personliga materialet av och om maken. Bokens författare, musikvetaren Tobias Lund, tycks ha läst i princip allt. Han fördjupar sig huvudsakligen i några av Alfvéns tidigaste verk, men med många kopplingar både framåt och bakåt, inåt och utåt. Fram träder bilden av en älskvärd konstnärssjäl som lever livet fullt ut, samtidigt en egocentrisk kicksökare som dövar sin ångest med sex och alkohol och ständigt duperar sin omgivning.

Alfvéns relation till religion var mångbottnad. Hans föräldrar var baptister och han var god vän med ärkebiskop Nathan Söderblom. Han kallade sig själv mycket religiös och skrev verk med kristna titlar, men få hade en kristen bekännelse.

Nationalism och nazism

Trots att Hugo Alfvén rimligen tjänade bra med pengar bland annat som director musices i Uppsala och på sina många be-

ställningsverk var hans ekonomi i konstant kris. Kanske var det ett skäl till de omstridda konserterna i ett av nazisterna ockuperat Oslo 1941. Tobias Lund går grundligt igenom Alfvéns kopplingar till nationalism och nazism. Nationalist var han utan tvekan, men inte nazist, är Lunds bedömning. Zanna Brodin håller med.

– Ingenstans när jag läser hans memoarer hittar jag några politiska åsikter. Atingen har han suddat ut dem eller så var han helt omedveten om omvärlden.

Båda alternativen är fullt möjliga. Memoarerna är synnerligen tillrättalagda enligt Tobias Lund, och omvärldsanalys var knappast denne konstnärssjals främsta gren. Han ägnade sig åt konsten, kvinnor och alkohol.

Men trots alla brister var han upphöjd som få.

– Han måste ha varit en stor social begåvning. Jag har hört gamla intervjuer med honom och han låter så oerhört sympatisk. Jag förstår verkligen att folk föll för honom, säger Zanna.

Text och foto: Marita Sköldberg

Repertoartips för gudstjänst

Bland Hugo Alfvéns många tonsättningar för kör finns inte mycket som passar för gudstjänstbruk, men här är några förslag för blandad kör. Alla är utgivna på Gehrmans.

- **Frihetssång**, text Biskop Thomas, Strängnäs 1400-tal (ingår i nyutgivna häften Tio sånger för blandad kör samt Sju arrangemang för damkör*)
- **Julhymn**, text Edvard Evers (ingår i Tio sånger för blandad kör, kommer även som separatnot)
- **Julsång**, text Knut Nyblom (ingår i Tio sånger för blandad kör)
- **Motett**, text Johan Olof Wallin
- **Psalm**, text Per Jönsson Rösiö (ingår i Tio sånger för blandad kör)
- **Vaggvisa**, text Erik Blomberg (finns även för manskör)

*Gehrmans ger i år ut flera häften med Alfvénmusik; häften för blandad kör, manskör, damkör samt för orgel.

Sing along och körsamarbete

Vill er kör sjunga i högmässan i en kyrka i Stockholms stift på domssöndagen den 20 november? Kyrkosångsförbundet är behjälpliga med att ordna kontakt mellan tillresande körer som deltar i konserten Alfvén sing along med hela Körsverige i Berwaldhallen den 19 november och körer i Stockholms stift. Anmäl intresse till marita@sjungikyrkan.se senast 31 augusti. Det finns ett begränsat antal värdmöten.

Sing along-evenemanget är en hel dag med Radiokören och dirigenten Cecilia Rydinger och avslutas med konsert. Några nytolkningar av Alfvén, av bland andra Anna-Karin Klockar och Robert Sund, kommer att finnas med i repertoaren, liksom ett tiotal gamla godingar.

Biljetter till Alfvén sing along köps på Berwaldhallens hemsida. I priset ingår nothäfte.

Kalender Alfvén 150 år

Födelsedagen 1 maj har firats på flera sätt, men 150-årsjubileet fortsätter hela året. Här är några inslag.

15 mars–16 maj – Carolina Rediviva, Uppsala: **Miniutställning om Hugo Alfvén**

1 maj–15 oktober – Waldemarsudde: **Konstutställning med Hugo Alfvéns konst**

Vinträdgården Villa di Lourdes med Vesuvius i bakgrunden, målad på Capri 1924. Foto: Alfvéngården

15 maj – Staffans kyrka, Gävle kl 18: **Körkoncert med Staffans Motettkör och stråkmusiker ur Gävlesymfonikerna**. Bland annat framförs Uppenbarelsekanntat som komponerades för invigningen av Uppenbarelsekyrkan i Saltsjöbaden

21 maj – Berwaldhallen, Stockholm kl 15 och 18: **Musik- och dansföreställning med Sveriges Radios symfoniorkester, Stockholms musikgymnasiums kör, dansare från Kungliga baletten samt Alhanko Academy of Ballet**. I programmet ingår Midsommarvaka och Den förlorade sonen

6 juni – **Alfvén-sånger lär stå på programmet i många nationaldagskonserter**, däribland i Sundbybergs kyrka, Heliga Trefaldighets kyrka Gävle och S:t Birgitta kyrka i Bromma

12 juni – Alfvéngården: **”En bok, en byst och en gammal sko: Hugo Alfvéns ägodelar som ingång till hans musik” – Tobias Lund berättar om sin bok Speltoken**

1 juli – Båstad kl 19: **Blåsarsymfonikerna spelar Midsommarvaka på Båstad Kammarmusikfestival**

2 juli – Alfvéngården: **Den årliga Alfvén-dagen. Konsert med ensemble ur Orphei Drängar**

3 juli – Alfvéngården: **En eftermiddag med barn- och ungdomskör tillsammans med Mikaela Eriksson och Karin Higberg Sörensdotter**

14 juli – Alfvéngården: **Körkväll för blandad kör med dirigent David Lundblad**

15 juli – Öregrunds kyrka kl 19: **Musik i sommarkväll med Joakim Kihlström och Stefan Nymark**, ”En skärgårdssågen med doft av sommaren – Hugo Alfvén 150 år”

28 juli – Alfvéngården: **Körkväll för blandad kör med dirigent David Lundblad**

27 augusti – Blasieholmstorg, Stockholm kl 10–16: **Kungliga Musikaliska Akademien**

anordnar körledarworkshop med musik av Hugo Alfvén som ska sjungas vid sing along-konserten den 19 november. Anmälan senast 31 maj

3 september – Körsångens dag: **Sveriges Körförbund uppmanar körer i Sverige att sjunga en Alfvénsång samtidigt kl 12**, gärna Uti vår hage

13–14 oktober – Uppsala: **Institutionen för musikvetenskap arrangerar forskningssymposium om Hugo Alfvén**

15 oktober – Uppsala universitets aula: **Konsert med flera Uppsalakörer och -orkestrar**

17–23 oktober – **Lund Choral International Festival uppmärksammar Alfvéns körmusik**

19 november – Berwaldhallen, Stockholm kl 10–16: **Alfvén sing along med Radiokören under Cecilia Rydinger**

1 och 3 december – Malmö konserthus: **Malmö Symfoniorkester spelar bland annat Alfvéns Bergakungen**.

Cecilia Rydinger leder körworkshop den 27 augusti och hela den stora kören i Alfvén sing along i Berwaldhallen den 19 november.

Äntligen barnkörfest ... och vilken fest!

Efter att coronapandemin två gånger orsakat att barnkörfesten fick skjutas på framtiden blev det tredje gången gillt för Linköpings domkyrkoförsamling. Marie bebådelse-helgen den 26–27 mars samlades tio barnkörer för att sjunga, leka och fira en högmässa som kommer att dröja kvar länge i minnet hos alla som deltog.

Närmare nittio barn var anmälda till Sveriges Kyrkosångsförbunds Barnkörfest 2022 i Linköping. Förväntningarna var höga och humöret på topp när alla strömmade in i den vackra domkyrkan på lördagens förmiddag. Strax var övningen i gång och förbundsdirigent Lars Lind höll ett stadigt grepp om koncentrationen hos barnen. Redan vid lunchpausen kunde han och domkyrkoorganist Sara Michelin konstatera att körerna var väl förberedda och återstoden av övningstiden kunde ägnas åt finputsning.

Mitt på dagen blev det tillfälle för festivalkören att utanför domkyrkan genomföra en sångmanifestation för fred i Ukraina. Sveriges Kyrkosångsförbunds styrelseordförande Peter Lundborg talade om vår rösträtt – rätten att använda vår röst för att sjunga för fred bland annat.

Efter sammanlagt fyra timmars intensiv övning var det dags att släppa loss fantasin och ge sig ut på äventyr. Alla barnen klädde sig i medeltida kläder och gjorde en tidsresa tillbaka till 1300-talet. Där mötte de den godhjärtade biskop Nils Hermansson av Linköping och hans hustru Ingrid. Den girige kung Albrekt av Mecklenburg dök också upp och gjorde livet surt för biskop Nils.

Allt på resan var inte lika dramatiskt – men inte mindre roligt. Det blev både interaktiv vandring i domkyrkan, medeltida dans med Folkungagillet, guidning på Linköpings slotts- och domkyrkomuseum och pysselverkstad med frälsarkransen. Allt avslutades med magisk eldshow i domkyrkoparken och efterföljande aftonbön i den nedsläckta domkyrkan, mitt under pågående Earth Hour.

Barnkörfestens fokus och mål var ändå söndagens högmässa på jungfru Marie bebådelsedag. Katedralen var välfylld och tillsammans med den välsjungande församlingen lyfte festivalkören hela gudstjänsten till himmelska höjder; för ett ögonblick manifesterades Guds rike i

Under lördagseftermiddagen fick alla barn klä sig i medeltida kläder och göra en tidsresa tillbaka till 1300-talet.

Barnkörfesten avslutades med högmässa i Linköpings domkyrka.

Utanför domkyrkan genomfördes en sångmanifestation för fred i Ukraina. Barnen sjöng och Sveriges Kyrkosångsförbunds styrelseordförande Peter Lundborg talade.

all sin glädje, lovsång och förbön, mitt i en värld som just nu präglas av så mycket svårt. Och än en gång hade barnkörfesten

påmint oss om att lovsången till Guds ära aldrig kommer att upphöra.

Text och foto: Mattias Lindström

Barn-föräldra-relation i skånskt körverk

”Utan att jag märkte, hade gungorna stannat. Utan att jag visste det, var sista sagan läst”. Tidens gång och barnens uppväxt är temat i det nyskrivna körverket *Silkestrådar*, som framförts i en rad skånska kyrkor under våren.

En lång vit tråd rullas ut, meter för meter, i kyrkans mittgång. I ena änden håller en vuxen, i andra änden ett barn. Körverket *Silkestrådar*, som framförts i kyrkor i västra Skåne i mars och april, handlar om relationen mellan barn och förälder.

I tio sånger, som knyts samman med koreograferad dans, beskrivs hela resan, från att barnet ligger i magen till att det vuxit upp och blivit en självständig människa. Glädje och längtan vävs samman med ilska och frustration.

– Just silkestråden är en fin bild för vissa relationer vi har i livet. Tråden är tunn och skimrande, ibland nästan genomskinlig, men samtidigt oerhört hållbar och elastisk. Och ibland känner vi oss intrasslade och måste slita och dra i den, säger textförfattare Kerstin Weman Thornell.

Tidigare har hon och tonsättare Daniel Hjorth skrivit körverket *Detta är platsen*, detta är tiden. Sångerna byggde på intervjuer med tio människor som fick berätta om något som låg dem nära hjärtat.

– Den här gången har vi gått till oss själva. Både jag och Daniel och koreograf Cecilia Nilsson har barn som befinner sig i övergången mellan barndom och tonår. Som förälder funderar man mycket kring avvägningen mellan att hålla fast och släppa efter, säger Kerstin Weman Thornell.

Koreograf Cecilia Nilsson och dansare Lovisa Borgström Selander har framträdande roller under föreställningen. Premiären var i Västra Karaby kyrka den 20 mars. Foto: Gunnar Thornell

Maratonkonsert i Sollentuna

I början av 2021 startade Karin Runow psalmboksmaraton i Turebergskyrkan i Sollentuna där hon verkar som kyrkomusiker (se *Körjournalen* nr 3/21).

Den 20 februari i år nåddes målet och alla 800 nummer i Den svenska psalmboken med tillägg hade sjungits in och lagts ut i Facebookgruppen *Psalmboksmaraton 2021*. Människor från när och fjärran har deltagit med sina versioner av psalmer.

Den 20 maj får den digitala långköraren en uppföljning i konserten ”Psalmboksmaraton goes live” i Turebergskyrkan. Då får publiken höra och sjunga tillsammans med deltagare i Facebookgruppen. Bland många medverkande finns Per Harling, Outi Ben Ammar, Sofia Portström och Johannes Jareteg. Maratonledaren Karin Runow är konferencier.

Sverige värd för internationell danskonferens

Den internationella kristna dansgemenskapen och dess skandinaviska förening Psalto bjuder in till internationell kristen danskonferens på Gullbrannagården söder om Halmstad första veckan i augusti. Dansare från olika håll i världen kommer till en vecka av gemenskap, tillbedjan och workshops med internationellt kända danslärare.

Den internationella kristna danskonferensen har ägt rum vart tredje år under trettio års tid, varje gång i ett nytt land. Det är första gången som konferensen kommer till Sverige.

”Med glädje och förväntan inbjuder vi till denna konferens. Vårt hopp och vår bön är att många må bli uppfriskade av

Herren själv och av gemenskapen med andra dansare,” skriver Patrik Pettersson, ordförande för Psalto – Kristna Dansgemenskapen i Skandinavien i ett pressmeddelande.

Psaltomedlemmar, däribland ordförande Patrik Pettersson, inbjuder till sommarens internationella danskonferens på Gullbrannagården.

Körsång till stöd för bin

En tredjedel av de svenska vildbina är hotade, något som engagerar duon The Flying Bumblebees. Duon har skrivit och spelat in sången *Humlesång* (Hyllning till sommarkvällen), och vill att så många som möjligt – körer, skolklasser och andra sångare – ska sjunga den.

Sången finns i flera arrangemang för att passa olika körer. Noten kan laddas ner från www.theflyingbumblebees.com. För varje unik nedladdning skänker projektets sponsorer 10 kronor till Naturskyddsföreningens Operation: Rädda Bina. Låten har släppts på de stora musiksajterna och finns även i singbackversion på Youtube.

The Flying Bumblebees bildades 2016 och består av Sara Pettersson och Petra Johnson.

Studentkör sjöng gamla körsånger ur ny bok

Ragnar Håkanson höll föreläsning utifrån sin bok *Vi sjunger aldrig på sista versen*

Nyligen utkom Ragnar Håkansons bok om kyrkokörernas historia. I april hölls en seminariedag kring boken på Kungliga Musikhögskolan i Stockholm. Bland annat ljudillustrades den av en studentkör.

Vi sjunger aldrig på sista versen (Wessmans) innehåller en lång rad exempel på vad de tidiga kyrkokörerna sjöng. Tio av dessa, mestadels svensk romantik från 1800-talet och tidigt 1900-tal, framfördes under seminariedagen. Kören, Dirigenternas sångensemble, bestod av musikhögskolestudenter varav några turades om att dirigera.

Trots att de kvinnliga tonsättarna var få under denna period sjöng kören flera sånger skrivna av kvinnor. En var Sara Wennerberg Reuters motett *Stilla komme* som avslutade den vackert klingande konserten.

Fokus på Ragnar Håkansons inledande föreläsning låg naturligt nog på 1800-talet, då den breda svenska körrörelsen föddes. Svenska kyrkan var sent ute med körer jämfört med folkrörelserna, men runt förra sekelskiftet spred de sig explosionsartat. Författaren beskrev körerna som en räddning för Svenska kyrkan, som vid tiden hade tappat mycket av sin ställning och låtit kyrkorna förfalla.

– I början av 1900-talet hade många gett upp om kyrkans framtid. Men kulturen blomstrade, särskilt körerna. Runt 1900 skedde också en estetisk upprykning av själva kyrkorummet.

Ofta leddes de tidiga körerna av präster. Klockaren, som i övrigt ansvarade för musiken, fick även ägna sig åt att bland annat undervisa barnen, hålla ordning på socknens invånare och åderlåta.

På eftermiddagen ledde Ragnar Håkanson ett samtal med Musikhögskolans prorektor Johannes Landgren, kyrkomusikern Kerstin Börjeson och etikprofessorn Susanne Wigorts Yngvesson om ”musik som bärare av ett gudomligt tilltal”. Det kom, tillsammans med reflektioner och frågor från de cirka 60 seminariedeltagarna, att handla mycket om i vilken grad den enskilde kyrkokörsångaren behöver omfatta en kristen bekännelse (svaret var nej).

– Jag brukar påminna mina körsångare om att när man sjunger i gudstjänster förmedlar man ett budskap, oavsett sitt

personliga ställningstagande, sa Kerstin Börjeson.

Ragnar Håkansons tes är att ett skäl till att så många sjunger i Svenska kyrkans körer – då som nu – är just att det inte avkrävs någon bekännelse av den enskilde.

Text och foto: Marita Sköldbberg

Fotnot. En större artikel om boken fanns i *Körjournalen* nr 2.

Dikten

För femte söndagen i påsktiden
Att växa i tro

*"Gör nu detta som jag er ber,
älska varandra som jag älskar er;
ej längre ni då tjänare benämnas
Ni blir mina vänner och det
bestäms
att alla som gör det Fadern befällt
ska bära frukt och ni ska få allt
som ni i mitt namn ber Fadern
om.
Lyss till mina ord och kom,
ja kom!"*

Joh 15:10-17

Lilian Skattberg
(Ur häftet *Tankar kring ett kyrkoår*)

Körförbund samlar sig

Fem körförbund mobiliserar sedan en tid tillbaka för att få upp körsången på den politiska agendan. Flera rundabordsamtal har sedan i höstas genomförts med företrädare för Ekuumeniakyrkans sångarförbund, Föreningen Sveriges Körledare, Sveriges Kyrkosångsförbund, Sveriges Körförbund

och UNGiKÖR. En handlingsplan håller på att utarbetas för att synliggöra körsångens betydelse för enskilda och samhället och inte minst för skolbarn. Som ett led i arbetet inbjöds också organisationernas styrelseledamöter till ett digitalt diskussionsmöte i början på april.

Kurser för körsångare

Musikhögskolan i Malmö startar i höst en ny distanskurs för körsångare. Kursen innehåller gehörsövningar, rytmövningar, musiklära och körsånger där man övar på sin stämma och sjunger till videoinspelningar med Kammarkören på Musikhögskolan i Malmö. Kursen är på en termin och ger 7,5 högskolepoäng. Reservplatser

kan eventuellt finnas inför hösten.

Häromåret startade Linköpings universitet kurser för körsångare. Där finns tre olika 7,5-poängskurser som kan läsas både på distans och campusförlagda. En distanskurs som inte ger högskolepoäng är Körakademin, som drivs av Mellansels folkhögskola.

Körstafetten är i södra Lappland

Den 29 april gick startskottet för Inlandets körstafett med en konsert i Gällivare kyrka. Stafettgruppen har sedan lämnats vidare i konserter i Jokkmokks, Arvidsjaurs och Arjeplogs kyrkor. Närmast på tur står konserter i kyrkorna i Sorsele 14 maj, Stensele 15 maj, Dorotea 5 juni och Vilhelmina på nationaldagen 6 juni.

Stafetten kommer under hösten och nästa år att fortsätta med konserter i inlandet för att till slut gå i mål i Kristinehamn, slutstation för Inlandsbanan, som startar i Gällivare. Vid varje konsert medverkar minst två körer, en som gäst och en som värd. En sång är med genom hela körstafetten, nämligen Lasse Tennanders *Allt detta orörda vackra*.

Uppsala stifts kyrkosångsförbund

Info: Ylva Dahlin ylva.dahlin58@gmail.com
sjungikyrkan.nu – Delförbund

Linköpings stifts kyrkosångsförbund

10 sep Övning Mozarts Requiem, Vadstena och Åtvid
15 okt Genrep Mozarts Requiem, Åtvid
12–13 nov Mozarts Requiem, konserter i Åtvids kyrka och Vadstena klosterkyrka
Info arrangemang:
Stiftsmusiker Emil Holmberg,
emil.o.holmberg@svenskakyrkan.se
linkoping.sjungikyrkan.nu

Skara stifts kyrkosångsförbund

12–15 juni Juniorläger "Skaparglöd" på Flämslätt stifts- och kursgård, Lerdala
1–7 aug Ljungkile körvecka för körsångare och dirigenter, Ljungkile folkhögskola
Båda anordnas tillsammans med Svenska Kyrkans Unga.
Info: Gunilla Jacobsson,
Gunilla.Jacobsson@slu.se
skara.sjungikyrkan.nu,
facebook.com/
SkaraStiftsKyrkosangsforbund

Sjuhäradsbygdens kyrkosångsförbund

30 maj, 12 sep och 26 sep Repetitioner inför
8 okt Förbundsconsert i Gustaf Adolfs kyrka, Borås
Info: Martin Kahnberg,
kahnberg@gmail.com
sjungikyrkan-7h.nu

Strängnäs stifts kyrkosångsförbund

8 okt Barnkördag med tema barnkör och orgel, Stiftsgården Stjärnholm
Info: Maria Säfsten,
Maria.Safsten@svenskakyrkan.se
sjungikyrkan.nu – Delförbund

Västerås stifts kyrkosångsförbund

14 maj Jubileumsdag Ung kyrkomusik 70+1 år, Rättviks kyrka och Stiftsgården, tjejer och killar 6–13 år
20 aug Inspirationsdag för vuxenkörsångare och körledare på Sjöviks folkhögskola, Avesta
Info Ung kyrkomusik: Anna Kjellin,
anna.kjellin@svenskakyrkan.se
Övrigt: Ulrika Jonsson,
ulrika.jonsson@svenskakyrkan.se
Anmälan: www.sensus.se/vasterasstift
vasteras.sjungikyrkan.nu

Växjö stifts kyrkosångsförbund

21 maj Barn- och ungdomskördag, Växjö
19–22 juni Barnkörläger på Klintagården, Öland
Info: Inga-Lill Gustafsson,
inga-lill.gustafsson@svenskakyrkan.se
vaxjo.sjungikyrkan.nu
facebook.com/vaxjoksif

Kyrkosångsförbundet i Lunds stift

24 sep Röstcoachdag
13 nov Stiftshögtid
Info: Irene Jönsson,
irene8jonsson@gmail.com
lund.sjungikyrkan.nu

Hallands kyrkosångsförbund

24 sep Hallandsfest med ombudsmöte, Martin Luthers kyrka i Halmstad
19–21 maj 2023 Vuxenkörfest i Halmstad
Info: Birgitta Eliasson,
birgitta.eliasson@svenskakyrkan.se
halland.sjungikyrkan.nu

Göteborgs stifts norra kyrkosångsförbund

3 juni Barnkörläger på Åh stiftsgård
Info: Gun-Britt Marcusson,
gunbrittmarcusson@hotmail.com
goteborgnorra.sjungikyrkan.nu

Karlstads stifts kyrkosångsförbund

Info: Marianne Gustavsson,
tanthedwig@hotmail.com
sjungikyrkan.nu – Delförbund

Västernorrlands kyrkosångsförbund

28–29 maj Haydns Skapelsen med sångare från hela Västernorrland och stor orkester, konserter i Sundsvall och Kramfors
10–11 juni Barnkörläger i Höga Kusten
Info: Anna Larsson,
Anna.l.larsson@svenskakyrkan.se
sjungikyrkan.nu – Delförbund

Kyrkosångsförbundet Jämtland/Härjedalen

Info: Ingrid Löfgren,
ingrid.lofgren@svenskakyrkan.se
sjungikyrkan.nu – Delförbund

Luleå stifts södra kyrkosångsförbund

10–12 juni Kyrkosångsfest i Sorsele
16–18 juni 2023 Vuxenkörfest i Umeå
Info: Ewa Miller,
ewa.maria.miller@gmail.com
luleasodra.sjungikyrkan.nu

Luleå stifts norra kyrkosångsförbund

21 maj Övningsdag inför Stifts kyrkosångshögtid, Nederluleå
1–2 okt Stifts kyrkosångshögtid, Pajala
Ordf Siv Larsson,
e-post luleanorra@gmail.com
facebook.com/sjungmedlunk

Gotlands Körförbund

Info: Annabritta von Schulman,
annabritta@vonschulman.se
gotlandskorforbund.se

Stockholms stifts kyrkosångsförbund

24 sep Uruppförande av *Tellus – en sårbar skönhet* av Anna-Karin Klockar och Sven Hilbert, Kungsholms kyrka
Info: David Åberg,
david.aberg@svenskakyrkan.se
stockholm.sjungikyrkan.nu
facebook.com - Stockholms stifts kyrkosångsförbund

Svenska kyrkans gosskör förenings

26–29 maj Gosskörfestival i Rättvik
Info: Margareta Raab,
styrelsen@gosskor.se
gosskor.se
facebook.com/
svenskakyrkansgosskorforening

Laurentius Petri Sällskapet för svenskt gudstjänstliv

13–14 maj Gregorianskt dygn i Vadstena
Info: Mattias Lindström,
mattias@lindstrom.be
sjungikyrkan.nu – Delförbund

Svenska Schützsällskapet

7–9 okt Schütz helg i Lund
Info: Ola Nordenfors,
ola.nordenfors@littvet.uu.se
svenskaschuetz.se

Psalto – Kristna Dansgemenskapen i Skandinavien

2–7 aug Internationell kristen danskonferens, Gullbrannagården, Halmstad
Info: Carina Holm, caholm@hotmail.com
psalto.se

Kyrkosångens Vänner i Göteborgs stift

Info: barbro.wiskari@svenskakyrkan.se
sjungikyrkan.nu – Delförbund

Sveriges Kyrkosångsförbund
www.sjungikyrkan.nu
www.facebook.com/SverigesKyrkosangsforbund

Redaktör och projektledare
 Marita Sköldberg, 070-212 21 66
marita@sjungikyrkan.nu

Förbundskamrer
 Sofia Lindström, 072-727 12 12
sofia@sjungikyrkan.nu

Nationell körpedagog
 Lovisa Kronstrand Alinder, 070-952 41 21
lovisa@sjungikyrkan.nu

Förbundsordförande
 Biskop Åsa Nyström
luleastift.biskopen@svenskakyrkan.se

Styrelseordförande
 Peter Lundborg, 070-644 68 87
peter.lundborg@svenskakyrkan.se

Bankgironummer
 880-0617

Swish
 123 084 5222

Organisationsnummer
 873201-0569

Psalmsymposium i Sigtuna

Sveriges Kyrkosångsförbund är en av arrangörerna bakom det psalmsymposium som äger rum på Sigtunastiftelsen **20–21 maj**. Bland de många medverkande finns Py Bäckman, Mattias Lundberg, Henrik Tobin och Susanne Wigorts Yngvesson. Sista dag för anmälan är 11 maj, om det finns platser kvar.

Alfvén sing along och körsamarbete

150-årsfirandet av tonsättaren Hugo Alfvéns födelse firas bland annat med ett stort sing along-evenemang i Berwaldhallen den **19 november**. Sveriges Kyrkosångsförbund är en av flera samarbetspartners. På repertoaren står Alfvéns mest älskade körsånger samt några helt nyskrivna tolkningar. Radiokören under ledning av Cecilia Rydinger medverkar.

I samband med sing along förmedlar Kyrkosångsförbundet kontakt mellan deltagande tillresande körer och körer i Stockholms stift för att samarbeta om körsång i högmässan den **20 november**. Anmäl intresse till marita@sjungikyrkan.se senast 31 augusti. Antalet värdförsamlingar är begränsat.

Sjung i kyrkan
 UNGDOMSKÖRFEST 2022 JÖNKÖPING

Tid: 7–9 oktober

Ungdomskörer, Adiemus/Tenkins

Fullbokat – endast reservplatser

Repetitioner, konserter, gudstjänster, workshops, festmiddag med öppen scen

Dirigenter:
 Jonas Östlund
 Edward Eklöf

Deltagaravgift:
 från 1200 kr/person

Mer information:
www.sensus.se/korfest
 Anmälan 15 april–1 juni

Nytt körverk på funktionskonferens

Sveriges Kyrkosångsförbund inbjuder funktionsnärer från de olika delförbunden till funktionskonferens i Sigtuna **11–12 november**. På fredagskvällen kommer det nya körverket Telus – en sårbar skönhet att framföras. Verket är skrivet av Anna-Karin Klockar och Sven Hillert för barn- och vuxenkör och har beställts av Stockholms stifts kyrkosångsförbund. Texten är skriven utifrån barns tankar om skapelsen och klimatet. Förhoppningen är att kunna erbjuda ett antal platser i Stora salen på Sigtunastiftelsen till allmänheten.

Det blir Vintermöte 2023

I år fick Vintermötet i Sigtuna dessvärre ställas in, och därför satsar Sveriges Kyrkosångsförbund på ett nytt Vintermöte nästa år. Denna fortbildningskurs för alla som är intresserade av kyrkans sång och liturgi äger rum **9–11 januari**.

Vuxenkörfester 2023

Om ett drygt år är det åter dags för vuxenkörfester. Körfesten i Halmstad blir under Kristi himmelsfärds helgen **19–21 maj** och den i Umeå **16–18 juni**. Repertoarlistan nås via sensus.se/korfest. Anmälan startar under senhösten.

Ungdomskörer i hela Sverige

Arbetet med att bygga upp ungdomskörregioner fortskrider. Under 2022 pågår ett pilotprojekt där uppbyggnaden av två regioner följs. Ett första regionevenemang äger rum i Umeå **21–22 maj** för Region Norr.

Under 2023 är förhoppningen att alla regioner kommer igång med verksamhet för att erbjuda utveckling och inspiration för lokala körer. Även en nationell ungdomskör planeras återstarta under 2023. Nu söks också finansiering för arbetet. Mer information finns på sjungikyrkan.nu.

Hjälp för barnkör

Inom ramen för arbetet med sjungande barn som SKsf driver tillsammans med Sensus har två dokument tagits fram, dels en argumentationsguide för barn- och ungdomskörer, dels en hjälp för delat ledarskap i barnkör. Dokumenten finns för nedladdning på sjungikyrkan.nu. Samtalsforum är ett digitalt personalrum om sång, barn och församling och äger rum på olika veckodagar ungefär en gång i månaden, alltid kl 10–11.15. Nya datum kommer i höst.

BEGRÄNSAD EFTERSÄNDNING

Vid definitiv eftersändning återsänds
försändelsen med nya adressen på framsidan
(ej adressidan) till KörJournalen,
Gryningsvägen 63, 743 32 Storvreta

Finnåkers kursgård

som hemma fast bättre

LÄGER, MÖTEN, VILA OCH MÅLTID

tel. 0581-62 60 00 • e-post: info@finnaker.se • www.finnaker.se